

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET

Šifra predmeta: PEF RAN 212	Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 2
Status: Izborni	Ukupan broj kontakt sati: 30		
		Predavanja	Vježbe
	Sedmično	1	1
	Semestralno	15	15
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Osnovni ciljevi programa modula Zdravstvena ekologija su:</p> <ul style="list-style-type: none">- stjecanje znanja o djelovanjima antropogenih faktora na ljudsko zdravlje,- sticanje znanja o mogućnostima praćenja vanrednih stanja i ekološkim mjerama u suzbijanju posljedica. <p>Specifični zadatak modula je razvijanje praktičnog pristupa u rješavanju ekoloških problema, kao posljedica antropogenih aktivnosti, a također i proširivanje interesa za ekološke procese u okolini.</p>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>Uvod. Ekologija, Ekosistem. Osnovni zakoni strukture i funkcije ekosistema. Ciklus tvari, izmjena materija u ekosistemima, uticaj čovjeka na ekosisteme.</p> <p>Zdravstveni aspekti okoline, Ocjena zdravstvenih učinaka ekoloških faktora. Osnove toksikologije. Ekotoksikologija. Vrste otrova i način njihovog ulaska u organizam, Biomarkeri. Fizički faktori: Toplota, Atmosferski pritisak, Vlažnost zraka, Strujanje zraka, Elektromagnetna zračenja, Buka, Mutageneza, Kancerogeneza,</p> <p>Hemijski faktori okoliša: Teški metali, Policiklični aromatični ugljovodonici, Pesticidi, Stabilne organske zagađujuće tvari, Endokrini disruptori, Zagađenje zraka, Aditivi, Pušenje i zdravlje.</p> <p>Biološki faktori: Zarazne bolesti, Biološki faktori u vodi, Biološki faktori u hrani, Biološki faktori u zraku, Uticaj virusa, bakterija, gljiva i drugih bioloških faktora na zdravlje, Načini širenja zaraznih bolesti,</p> <p>Psihosocijalni faktori: Stres, Burn-out sindrom, Društvene mreže, Obrazovanje i zdravlje.</p> <p>Voda i zdravlje: Vrste voda u prirodi, Zdravstveni efekti onečišćenja vode. Zaštita vode u prirodi. Monitoring voda.</p>		

	<p>Ishrana i zdravlje: Sastav hrane, Grafički prikazi pravilne ishrane, Makronutrijenti, Mikronutrijenti, Alergije i intolerancije na hranu, Post i zdravlje, Poremećaji ishrane. Aktuelne teme.</p>																																																
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Realizacija ciljeva i zadataka modula Zdravstvena ekologija omogućava stjecanje praktičnih znanja o vezama između stanja okoline i ljudskog zdravlja, Vještine: Studenti stiču mnogo praktičnih znanja o faktorima koji mogu uticati na zdravlje pogotovo onih koji se tiču djece i ta znanja prenosi drugima. Kompetencije: Znanja koja steknu na ovom modulu mogu praktično primjeniti u svom budućem pozivu.</p>																																																
<p>Cilj održivog razvoja (SDG):</p>	<p>SDG3 - Zdravlje i blagostanje, SDG4 – Kvalitetno obrazovanje, SDG6-Čist voda i sanitarni uslovi, SDG7-Pristupačna energija iz čistih izvora, SDG11-Održivi gradovi i zajednice, SDG12-Odgovorna potrošnja i proizvodnja, SDG13-Očuvanje klime, SDG14-očuvanje vodenog svijeta, SDG15- Očuvanje života na zemlji</p>																																																
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Verbalne (metoda usmenog izlaganja, koja može biti u vidu monologa i dijaloga) Dokumentacione (udžbenici, pomoćna literatura...) Vizuelne (filmovi)</p>																																																
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Obaveze i elementi praćenja redovnih studenata:</th> </tr> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Portfolio</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:</th> </tr> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Portfolio</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit</td> <td>60</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	Obaveze i elementi praćenja redovnih studenata:				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Prezentacija	20	20%	3.	Portfolio	20	20%	4.	Završni ispit	50	50%		Ukupno bodova	100	100%	Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Portfolio	40	40%	2.	Završni ispit	60	60%		Ukupno bodova	100	100%
Obaveze i elementi praćenja redovnih studenata:																																																	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																																														
2.	Prezentacija	20	20%																																														
3.	Portfolio	20	20%																																														
4.	Završni ispit	50	50%																																														
	Ukupno bodova	100	100%																																														
Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:																																																	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Portfolio	40	40%																																														
2.	Završni ispit	60	60%																																														
	Ukupno bodova	100	100%																																														
<p>Literatura:</p>	<p>Obavezna: Prazina N., Mahmutović O., (2023) Zdravstvena ekologija. Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu</p>																																																